

THE LUTHERAN



UNIVERSITY HERALD.

No. 7. | Oktober 1, 1892. | A pedagogical literary and social Monthly. | 50 Cents pr. annum. | Vol. II.

Et Skibbrud.

(Af K. G.)

— — „Himlen mørknes, Stormen vokter,
Begge Mafterne maa tappes!
Dg saa faar vi Bygen vente,
Som det brave Sømand sømmer,
Mandige i Herrens Navn.“

Saadan lod Kapteinens Stemme,
Rolig, klar og kraftig, som
Ellers altid: men de klege
Træk hans Haabløshed foraadte,
Dg det maatte Smil, hvormed
han imod sit Manstab hilste,
Bidske vi, var bare Glandsen
Fra hans ædle Sømandssjal
Nu, han sidste Gang fra Skandien
Dusked sine Fjolt Farvel.

Rolige, hver vaa sin Post,
Bented taufe vi vor Skjæbne
Dg paa Guds Barmhjertighed —
Ikke Redning ved et Under,
Vegemligen at forstaa;
Men at han før Kristi Skyld
Vilde unde os en Havn
I sit stille Himmerige.

Begge Mafter faldt i Graaden,
Som henover Skibet brød,
Dg med dem hvert Haab, som var
For os Arme end tilbage.

Røvet af al Takkelage,
Som for Skibe
Er, hvad Sjælen er for os,
Dg sit Kor — dets stærke Villie —
Dreves Skroget redningsløst
Op mod Stedet,

Hvor det kunnest, splintres skulde

Letteligt vi kunde tælle
De Minutter, som af Livet
Endnu vilde os forundes!
Det var frygtelige Stunder,
Som en Sømand aldrig glemmer;
Dieblitte,
Hvori Du, omspændt af Rødsler,
Rolig, dog Dit Sjæledyb

Skue maa, og hvad der huses,
Mens hver Brøde, Du har gjort,
Lødnende til Doms Dig kalder —
Dieblitte, som kan ryste
Lasten ud af sine Skjul,
Skjælvende at høie Røse
For den Gud, den før foragted,
Dg i onde Mund forvandle
Oder om til varme Bønner —
Dieblitte,

Hvori Herrens Røst Du hører
Dg Hans Bøldes Kraft fornemmer —
Kappe Stunder,
Som kan lutre, rense Sjælen
Bedre end en Levetid,
Sørget hen i Bod og Anger —
Dieblitte

For hver siller Gudsbespotter!
Stille, som det sømmer Gutter,
Der har sine Sager klare,
Stod vi — uden Klynk og Jammer.

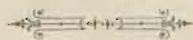
Hvilket Syn! Fra Rypsten op
Stjød sig høie ud af Mulmet,
Som de vare flædte i,
Lurende en Rad Kamme,
Røgne, ludende udover,
Som de vare Speidere
For en ond, demonisk Magt,
Dødens Gru var underlagt!
Gjennem Skummets blaaligrøde
Morildsfluer —
Deres tolde Fesigebandt —
Saa vi, hvor de spændte mod os
Sine skjæbnesvangre Arme,
Hvasse Skier og lange Fluer,
Der imellem Sjøens Drag
Sorte gloede mod Skibet,
Som de utaalmodig bented.
Dragne af en rædsom Magt,
Fuglen lig mod Slangegabet,
Rørmed vi os mer og mer.

Dg je hist mod Luvart, hvor
Styens Banker
Ere sunkne ned imellem
Havets Bjerge, som de to
Om vor Skjæbne lagde Raad
Kuller som et Foster af

Begge Bøvdiges Forening
 Ud af Mørket Ubestemt,
 Og med Skummets Skaul paa Toppen,
 Dig en isdækt Alperække,
 Frem en Braadfsj! Det er, som
 Den nu kommer
 For i Hast at ætsevere
 Trende Elementers Dom.
 Rafende Orkaner ride
 Paa dens brede Kjømpesfulder;
 Vnene, som forud ile,
 Skulle blot den vise Veien,
 Mens den stønnende — besværet
 Af sin grændseløse Magt —
 Ubønhørlig som en Skjæbne,
 Som et Bud fra Undergangen,
 Frem mod os og Stibet vætter!

Da, da vidste vi, at Tiden
 Kommen var; thi ret forud
 Kunde vi trods Mørket skimte
 Fluens sorte, stærke Kanter,
 Som af Brændingen stak op —
 Maalet for vort Jordblivs Vandring —
 Mens hint Havenes Mhyre
 Keppe var en Skabellange
 Hjernet agter. Da for sidste
 Gang Kapteinens Stemme høstes,
 Klar og rolig, som tilforn;
 „Herre, i Din stærke Haand
 Anbefale vi vor Mand!
 Tag os til Dig allesammen!“
 I det Samme
 Bruste Sjæen ud sit: Amen!

Til en Blanke Kamret fast
 Blev jeg, som ved et Mirakel,
 Kasket uskadt op paa Skæret
 Og af diærdv Smand reddet.
 Men de Andre,
 Alle mine Kammerater
 Og Kapteinen, fandt sin Død.



Skolejagen.

(Rezerat fra Østlige Distrikt)

Skolejagen optaget til Behandling blev indledet af Prof. A. Mikkelson ved først at anføre Udtalelser af forskellige Fagmænd om vort Vands Commonskole-System.

1. Dr. Vashley, i Rapport fra Board of Education, siger: „I det amerikanske System er der meget, som opfordrer til Anbefaling. Her kan især nævnes: a) Udvalgt Myndighed hos det lokale Styre, den Wymoiighed, der indbefatter Ret til at paalægge direkte lokal Bestatning; b) tvungen Skolegang, saa længe dette endnu varer; c) Fremmø af teknisk Undervisning, der indbefatter Tegning; d) Fordringen i enkelte Stater at undervise i Brændevinets Indflydelse paa det menneskelige Vægem; e) Forordningen, saa langt denne rækker, imod urigtig Anvendelse i Arbejde af Børn. Imidlertid er den offentlige Undervisning i de forenede Stater ikke endnu kommen i en saadan Tilstand, som skulde kunne retfærd-

diggjøre en Efterligning, betragtet som et helt System. f. Eks. hvad angaar Staterne i Almindelighed, da mangler der tilstrækkelige Forordninger angaaende: a) Skolebestemmelser, b) tvungen Skolegang, c) Varigheden eller Vægs, d) af Skoletiden, d) Uddannelsens Maalestof for Kvalifikationer og Raadse af Lærere, e) Religionsundervisning, f) legemlige Øvelser, g) Tilsyn med Skolerne, h) Smaabørnskoler, i) skadelig Anvendelse af Barneanvendelse af Barnearbejde, medspændende en uforsvarlig Uvidenhed, i alt for mange Tilfælde Uuelighed i Undervisningen, religiøse Røvinger og en Mangel paa den Grundighed, uden hvilken den ydre Klædning let sættes isjælden for Substansen selv, altfammen Aarsager, der efter min Skjøn, om ikke Tingene rettes paa, ikke alene vil forsinke enhver Fremgang, men tillige tage eller suge Marven ud af enhver Nation.“

I en Rapport for 1880 fra Staten Maine heder det: „Jeg tror, der er saa som kjender til Stillingen og Trangen ved alle vore Skoler, der ikke vil være enige i den Paasiand, at den store Trang i alle, og især i de primære og uklassificerede Skoler, er Trangen til bedre Undervisning. Saa, om nogen, vil modsigge den endnu stærkere Paasiand, at det store Flektal af vore Lærere har ikke Kjendskab nok til det, som de skal undervise i, og heller ikke kan de grundig nok det, de har lært. Endnu færre vil nekte, at tre Fjerdedele af de 6 @ 7,000, der som Commonskolelærere virker i Staten, enten aldeles eller dog for en stor Del mangler det professionelle Kjendskab, som alene kan vundes ved systematisk, professionel Dannelselse, eller ved professionelt Studium og Erfaring, som er saa væsentlig for det Arbejde, man har Ret til at vente og fordrer i vore Skoler. Lærerne, den store Masse af dem, er blinde Experimenterere eller slaviske Efterbære af andre, som melanist træffer over den gamle, slagne Ve. Majoriteten og lands- og uklassificerede Skoler er et Feilslag (failure), naar de b. dommes efter en billig, retfærdig Maalestof, siger en Komite fra den nationale Lærereassociation af Vermont i 1880. Personer, der graduere fra disse Skoler, uden anden Dannelselse, nedværdiger den offentlige Undervisning, forpøder det offentlige Penge og fordærver den essentielle Bevidsthed. Vermont har allerede altfor mange af saadanne Lærere; thi ellers havde der ikke været nogen Nødvendighed for denne Rapport. Næsten ethvert Argument for Vibeholdelsen af Commonskole er tillige et Argument for dens Forbedring. Men hvorledes kan denne Forbedring ske paa en bedre Maade, end ved at forbedre Solens væsentlige Faktor, dens øverste Styre, dens Lærer? Men kan dette gøres forsvarlig i nogensomhelst Skole, der ikke gjør dette Arbejde til et af sine fornemste Formaal?“

Connecticuts Board of Education for 1885 — 86: Vi udgiver vor Jubberetning med fuld Bevidsthed om dens Vigtighed og den Bevægelse, den vil frembringe i alle betænksomme Folks Sind; men vi finder Tingene saaledes, som vi fremstiller dem, nemlig at Commonskole-Systemet i denne Stat er i den mest utilfredsstillende Tilstand. Der er altfor lidet af first rate teaching i vore Skoler, og altfor meget af det, som er very, very poor.

1) Lærerne kan ikke nok. Det er en stor Feiltagelse at mene, at en Commonskolelærer ikke behøver at kunne meget. Det er umuligt for nogen Lærer at have et for stort Reservecfond

af almindelige Kundskaber og uelordnet Information. Men mange af Lærerne har ingen almindelige Kundskaber. De er ikke engang inde i de Commonskolefag, som de paatager sig at undervise i. Dette blev aabenbart ved en Skoleinspektion og ved en State Examination af Lærere. Svar paa Spørgsmaal angaaende Commonskolen, som blev givne af Personer nu i Lærergjæringen i Connecticut, aabenbarer en Uvidenhed hos Lærerne, som er skrækkelig at tænke paa. Af de 406 Personer, som hidtil har forsøgt at tage Examen, har kun 70 staaet sig saapas, at de har faaet Certificat.

2) Lærernes Mænd er ikke tilstrækkelig uddannede. Der er en stor Del af Udvikling i ens Mændsøner, som kun kan komme Eleverne tilgode ved daglig Omgang med klar, ordentlig Tankning. Tabet for Børnene i denne Stat, idet de maa undvære den Indflydelse, som en nogenlunde klar og ansfueelig Tænk- og Udtryksmaade vilde udøve paa Eleverne, er større, end de fleste Folk antager. Ikke saa Lærere er altfor unge og uerfarne. Nogle er ikke over 16 Aar. Mange andre har ikke Værdom nok. Tingene med mange Lærere er, at de ikke har haft nogen anden Værdom end den, de har faaet i deres egen Distriktskole, hvor daarlig Metode er fortsat fra den ene Generation til den anden.

3) Lærerne ved ikke, hvorledes de skal undervise.

4) De ved ikke, hvad de skal undervise i.

5) Heller ikke ved de, hvorledes en Skole bør organiseres.

Sekretær Hine af Connecticut, i sin Indberetning om Resultatet af Examen i New Vondon Co. 1889, taler om Lærerpersonalet i følgende Udtryk: „Mange af Lærerne er meget unge. Antagelig er Gutter og Piger paa 16 Aar ikke gamle nok til at betros det Hverv at undervise og lede Børnene. Deres Værdom er ofte aldeles utilstrækkelig. De forfremmes fra den højeste Klasse i Distriktskolen til Lærerstillingen. Kan hændte, at de har besøgt et Akademi en eller to Terminer om Vinteren; men den forbausende Uvidenhed, som kan findes hos Elever, efterat de har været paa en Højskole, viser, at Besøg i disse Skoler ikke er et Vidnesbyrd for, at de har tilegnet sig Uddannelse for Lærergjæringen.“

Disse er nogle Vidnesbyrd om den lavere Skoles Tilstand i New England-Staterne, hvor man skulde vente noget bedre. Intet Under derfor, at Commonskolen i de vestlige Stater er saaledes, som den er.

Af en Rapport fra G. V. Pinkham, Superintendent of Public Instruction i South Dakota, hidrættedes følgende: „Der er i det Spørgsmaal i hele vort Skolesystem, som er af større Betydning end dette, om hvorledes Lærernes Kvalifikationer skal sættes. Skolemand og Opdragere klager over, at der ingen anerkendt Lærerstand gives, og at Lærernes Stilling er sliq, at den bruges kun som et Middel til at komme ind i en anden Livsstilling. Der er megen Sandhed i denne Klage, og vor Maade at ansætte Lærere paa har meget at gøre med, at denne Klage fremkommer. Trangen til professionel Uddannelse er meget stor, og jeg vilde anbefale enhver Forholdsregel som vilde give denne fagmæssige Dannelse for vor Commonskole. Tiden, da vor Commonskole vil blive forsynet med professionelle Lærere, synes langt borte; men det er et Endemaal, for hvilket man bør arbejde og haabe. Intet vil gjøre mere for Opnaaelsen heraf end en

strikte Vedholden ved en høi Maalestok ved Læreres Examen og en stadig, skjønt graduel Stigen af Forbringere til Certificaterne. Lærer er et saa stort og stort Navn, som nogen trænger til at opnaa. Vi trænger flere Lærere, som er inde i Gjæringen for hele Livet. Der er noget galt i et Skolesystem der, hvor det er muligt for Gutter paa 20 og Piger paa 18 Aar at komme ind i Lærereembedet med Auerkjendelse som Lærere og blot ved Tilseguelse af en Del Skolekundskaber have Rang og kunne konkurrere med Lærere med 20 Aars Erfaring. Som en Regel er vore Lærere altfor unge. Lønnen for Lærerne burde være saa pas, at Læreren kunde finde Anledning til at gjøre Skolegjæringen til sin Livsopgave, og vi skulde da ikke maatte se paa, at alle Professioner og Haandværk rekruterer sine Mækkter fra vore Lærere.“

Taleren mente, at Hovedårsagen til, at vore Commonskoler er blevne saa daarlige, er ikke Mangel paa Uledning til at uddanne dygtige Lærere, men den altfor ringe Løn for deres Gjæring.

Paa Grund af den lave Løn er der saa Amerikanere, som vil uddanne sig for Commonskolegjæringen. Den gaar derfor, som Følge deraf, over til indflyttede Europæere; og deri ligger igjen Grunden til at de katolske har faaet og faar saadan Magt over vort Lands Almuskoler, noget, som skulde bryde, ja tvinge os Lutheranere til at sørge for at uddanne vore egne kristelige Lærere for disse Skoler, eller oprette egne kristelige Lærere for disse Skoler, eller oprette egne Skoler, hvor vore Løru ved Siden af at faa verdslige Kundskaber kunne opdrages i Gudsfrøgt.

Om den moralske Opdragelse i vort Lands Skoler siger den samme Pinkham: „Juden Ting er mere vigtig i Ophøvelsen end den moralske Opdragelse. Det er med ei ringe Interesse, at jeg har studeret den Side af vort Ophøvelsarbejde i Staten. Blot Forstandsudvikling skulde ikke og bør ikke være Hovedmaalet i vore Skoler. Inden dette Aarhundrede har Forstandsudviklingen gjort uhyre Fremfærd hos os, og den forstandsmæssige Udvikling hos vort Folk er enestaaende blandt Nationerne. Dog, uden at være pessimistisk, kan jeg tryk paastaa, at den almindelige Moral hos Folket ikke har været tilsvarende god. Nogle af de skarpeste Jagttagere af vort selskabelige Liv paastaa uden Betænkning, at Forbrydelser er i tiltagende. Hvorledes end Sagen staaer med Hensyn hertil, saa er det dog vist, at vort selskabelige Liv idag tenderer saa sterkt til det, som er ondt, at moralsk Opdragelse i vore Skoler er et af de alvorligste Spørgsmaal, der for Tiden møder Opdragere. Thi dersom Forbrydelser er i tiltagende, og Immoralitet truer med at undergrave vore sociale Institutioner, saa kan Feilen for en stor Del lægges paa vort System af offentlig Undervisning. Medens jeg ikke gierne vilde male Billedet altfor mørkt, som vistnok nogle gjør, tror jeg, at et Bærsk herom turde modtages med tilbørlig Opmerksomhed. Antager vi nu, som vi nødvendigvis maa gjøre, at den blotte Udvikling af intellektuelle Evner ikke staaer til til at forme Karakteren, saa er det af højeste Vigtighed i vort System af Undervisning, at vi har Lærere, der ikke alene har Skolekundskaber nok for dette høie Embede, de unges Opdragelse, men at de maa være Mænd og Kvinder (ikke Gutter og Piger) af høit moralsk Værd og Karakter. Jeg kan ikke andet end beklage

den Tilbøielighed i vor Stat til at ansætte unge og uerfarne Lærere, hvis Karakter er saa lidet udviklet som det Barn, de skal opdrage. Altfor ofte er det saa, at Skoleembedsmændene er paavirkede af Egeninteresse eller af økonomiske Grunde, og Lærere ansættes, hvis Sind og Karakter ikke er af den Art, at de er skikkede til at være Eksempler for de unge. Dersom vore Skoler skal kunne sende ud Gutter og Piger af dyb, ren og sterk Karakter, da kan dette kun ske, naar Lærerne, Mænd og Kvinder, selv i høi Grad eier Karakterens Styrke og Dybde, og hvis Erfaring og Disposition gjør dem til rigtige Modeller for de unges Efterfølgelse.

For at vise, hvorledes det staar til med Børn, som ikke har anden kristelig Undervisning, en hvad den engelske Søndagskole hyder, oplæste Taleren derom en Oversættelse af en Sunday Schol Times:

„Meget er sagt, og med rette, om Fremskridt i Bibelfundskab i disse Bibelfundstidets Dage. Men medens det maa ske er sandt, at der aldrig før var en Tid, da der var saa megen Almenfundskab om Bibelens Oprindelse, dens Bygning og dens høie aandelige Være, saa er det dog ogsaa sandt, at der fremdeles er en stor Mangel paa elementær Fundskab angaaende Ting, som er saa væsentlig nødvendige for en ret Forstaaelse og en ret Brug af Bibelen iblandt det almindelige Folk. Hvad enten Stillingen er være eller bedre, end den har været før, er et Spørgsmaal, som er af mindre Betydning end Spørgsmaalet om, hvorledes man skal kunne raade Bod paa den tilstedeværende Mangel.

„En affkrækkende Illustration af denne Mangel leveredes fornødig af en kristelig Lærer i Nærheden af Boston. Denne Lærer er Arbejder baade i Søndagskolen og i Commonskolen. Han ønskede at finde ud, hvilken Fundskab den almindelige Søndagskole-Discipel havde om saa simple kristelige Sandheder som f. Eks. Historien om Kristus. Han tog i dette Niemed ud 50 Elever ved Commonskolen, som tillige var Søndagskole-Elever under hans Ledelse. Uden paa Forhaand at lade dem vide noget om sit Forehavende, lod han dem skrive Svar paa det Spørgsmaal: „Hvad ved du om Kristus?“ Det var forstaaet, at Spørgsmaalet gjaldt hvede Omstændigheder ved Jesu Liv paa samme Maade, som om Spørgsmaalet lod: „Hvad ved du om George Washington?“ Læreren vidste, at disse Elever havde gaaet paa Søndagskole i 10 Aar, og at de repræsenterede 6 forskellige Kirkesamfund. De havde 30 Minuter til at skrive sine Sva:

„Resultatet var i Sandhed en Overraskelse for alle, som fik høre det, om det ikke ogsaa var en Overraskelse for Læreren selv. Heved 3 Femtedele af disse Elever viste en beklagelig Mangel paa Fundskab om Ting, de maatte forudsættes at være vel hjemme i. Det følgende Uddrag er et Eksempel fra omtrent 30 Svar, som indleveredes:

1. „Jesús var Kristi Fader, han var født i Jerusalem i Aaret 1.”
2. „Før Jesús var født, vidste Menneskene ikke om nogen Gud.”
3. „Han var Davids Søn, en Israelit. Hans Moders Navn var Maria Magdalene.”
4. „Han var Søn af Moses og Maria.”
5. „Han havde mange Sønner, og hans Moders Navn

var Maria. Han drev Adam og Eva ud af Edens Have.”

6. „Han gjorde, at Verden blev ødelagt ved en Oversømmelse, og han befalede Noah at bygge en Ark.”

7. „Jesús gjorde de ti Bud paa et Bjergh, medens han holdt en Prædiken for Folket.”

8. „Det mesie af sit Liv tilbragte han i Jerusalem, idet han prædikede Evangeliet for Hedningerne.”

9. „Han havde meget saa Fordele (advantages) paa Grund af, at Jøderne var fiendske mod de kristne (on account of Jews being down on Christians).”

10. „Han fangedes, medens han aad sammen med nogle Folk, og han førtes mellem to Tyve (bærende sit eget Kors) til det Sted, hvor han blev korsfæstet.”

11. „Han havde hængt paa Korset i tre Dage, da han blev tagen ned.”

12. „De begravde ham i en Pottemagers Ager, som var kjøbt af en af hans Disciple.”

13. „Efterat han var død, opstod han igjen fra de døde, og han levede efter den Tid paa Jorden fem og firti Aar.”

* *

Vi vil efter denne Prøve minde norske Forældre om, at hvis de bare sender sine Børn i Norsk Lutherisk Søndagskole og paaser, at Børnene til hver Søndag lærer sine Lektioner i vore lutheriske Lærebøger, saa gjør de sine Børn en stor Velgjerning. Det er ikke godt at sende Børn paa mere end en Søndagskole.

Udsættelse af Indvielsen af Pacific Lutheran University

maa vi desværre finde os i. Der kan altsaa ikke finde Sted nogen Indvielse af vor Skole den 20de November dette Aar, som vi havde haabet. Grunden er den, at vi er blevne laagt mere forsinkede i vort Arbejde end vi havde tænkt. Den japanske Brick, som vi havde bestilt, fik vi ikke. Saa maatte vi gjøre en Kontrakt angaaende Brick. Paa Grund af Regn i Vaar blev Brickfabrikanten forsinket i sit Arbejde og vi maatte vente. Den Sagmølle, som vi havde indgaaet Kontrakt med angaaende Lumber, spillede Bankrupt. Efter mange Ugers Venten kjøbte vi Sagmøllen og overvandt altsaa den Hindring, men siden har Regnveir hindret os adskilligt. Af denne Grund ser vi os slet ikke i Stand til at saa Bygningen saavidt færdig at vi kan holde nogen Indvielse eller begynde Skole i November. Det var lange vort Haab, at vi skulde saa de to nederste Etager færdige til 20de November, men ogsaa dette maa opgives.

Enhver vil da altsaa mærke sig, at baade Excursion, Indvielse og Aabning af Skolen til den før bestemte Tid maa udsættes. Hvorlænge vi maa finde os i Udsættelse, kan endnu ikke siges. Vi skal arbejde det bedste vi formaar som hidtil. Vi har anseendt Flid paa Arbejdet, derfor har vi faaet udmærket godt og solidt baade Snekker og Murerarbejde, og det haaber vi alle vil billige, da det er en stor Bygning, som vi haaber maa staa i lange Tider og med Guds Hjælp blive et hyggeligt og trygt Hjem for mange unge. V

begynder nu at lægge Shingle paa Taget. Shinglen er paa Pladsen, og af allerbedste Slags, fabrikeret af Halsbrødrene i Pastor Jørgensens Menighed ved Stanwood, Snohomish County, Wash. Til Bygningen gaar der ikke fuldt to Hundrede Tusinde Shingles. Men alt dette er betalt for eller subskriberet til af velvillige Bidragsydere i Pastor Jørgensens Kald. Det er vort Haab at Menighederne og de enkelte Bidragsydere skal høste megen Glæde og rig Velsignelse af dette Arbejde. Lad os takke Herren for at han af sin blotte faderlige Godhed og Barmhertighed har ladet det lykkes saalangt, og bede ham om at han fremdeles vil bygge Huset, thi ellers arbejde vi forgæves, som bygge derpaa.

Herren selv vil og rigelig belønne de kjære Givere, som bor langt borte og ikke tænker paa selv at faa nogen direkte personlig Nytte af dette Foretagende. Saadanne bevise naturligvis bedst, at de ikke søge sit eget, men andres Vel. De som bor her, kan naturligvis sige, at de bygger for sig selv eller sine Børn, ved at bidrage til denne Skole. Skolen selv eier nu en hel Del Potter, som den gjerne vil sælge og med Salgssummen betale Gjælden og bygge Huset. Hele Betøbet gaar til Skolens Fund.

Tacoma, 20de October, 1892

B. Harstad.

De har gjort store Ting.

For omtrent to Uger siden forlod jeg Tacoma, Wash., for at gaa til Osten og samle Bidrag til Lutheran University. D. G. Storaasli, Skolens Kasserer, gik med. Det gjalt en Kraftanstrengelse for Skolen, saa den kan indvies den 20de November og tages i Brug 8 Dage efterpaa. Harstad sendte os assistent med anbefalingskrivelse til Prestere og Menigheder med Bøn om store og rige Bidrag til den saa store og herlige Sag. Han vilde først prøve sine egne gode, gamle Menigheder, som før har gjort saa store Ting for Skoler i sin egen Midte.

Vi kom til Thorsten Sætra og Pastor Tingstad, som begge strax var villige til at hjælpe den gode Sag. Med dem som Vedfagere besøgte vi Menighedernes Medlemmer, om ikke alle, og fik store Bidrag til Lutheran University. Vi var hjertelig velkomne overalt. Folk vidste af egen Erfaring, hvad der ligger i en god Skole, og vi forlod disse Pastor Harstads Menigheder i Hølelsen af, at Held og Lykke vil møde os allerede fra Begyndelsen af vor Vandring rundt i Synodens Menigheder. 3dag findes en Viste i Bladet med Fortegnelse over Bidrag fra Harstads Menigheder. Men der staar intet om, at vi folgte 15 Tomter, som naturligvis bragte Skolen de største Bidrag, da Tomterne tilhører Skolen og Betalingen for dem gaar lige i Skolens Kasse. Vi maa derfor betragte Høberne af Skolens Tomter som Bidragsydere af første Klasse.

Vi siger herved Harstads Menigheder hjertelig Tak for deres mageløse Opofrelser for Lutheran University. De har nu i samfund 2 Aar ladet Pastor Harstad arbejde for denne Skole og dertil saa rigeligt betænkt den med Penge-

hjælp. Herren velsigne disse Menigheder og giv dem sin Fred!

F. Langseth, D. G. Storaasli.

NB. Gode, trofaste Venner af vort Samfund i Past. Grønliids Kald gav ogsaa sin Skjerv, og Past. Grønliid selv viste os godt Gæstvenstabs. Vi venter os mere derfra, da Halvor Sponheim har lovet at samle til Skolen.

Om at tale.

(G. Freyer.)

En gammel Sørting kom altid med saadanne komiske Talemaader. Naar han om Vinterastenen havde faaet stoppet og tændt sin lange Pipe, saa han om til de tilstedeværende og sagde: „Saa, nu vil vi tale lidt om at diskutere“, og Underholdningen begyndte. Det kunde ogsaa jeg sige; thi jeg vil tale med Eder om at tale. Vor Tale er en overmaade stor Kunst og et særligt Fortrin, som vi Mennesker har. Hunden gjør, Roen bepler, Hesten vrinsker, men Mennesket taler. Kom ikke med et vantro Smil. Du tænker: jeg har jo talt, siden jeg var et lidet Barn, hvad særdeles er der der- ved? Du har da ikke lagt Mærke til dit Barn, hvor længe det varede, hvor upossummeligt det gik, før det lærte at tale. Tank engang efter: I spoler eller tænker paa et eller andet; nu aabner I Munden, og nu kommer der Ord frem — og det, I spalte eller tænkte Eder, bliver nu aabenbart, saa at alle omkring Eder ved det, ligesom om En med en Nøggle havde lukket op og trukket ud den hemmelige Skuffe i Sekretæren, saa at enhver kunde se, hvad der var i den. Og dette sker ved Hjælp af 24 Lyd, sammensat paa forskjellig Maade. Nu ler ingen mer af Eder. I undrer Eder. Men kunde jeg afbilde den hele Talemaskine for Eder: Luftrøret, Struben, Ganen, Tungen, Tænderne og Røsten og beskrive Eder, hvorledes alt dette ved Talen arbejder enkeltvis eller i Forening, saa vilde I undre Eder endnu mere. Men Maskinen er intet, naar der ikke er nogen, som sætter den i Gang og styrer den. Dette gjør ved Talen den menneskelige Aand. Hvorledes det gaar til? Jeg ved det ikke. Kunde have lyst til at se den, som nysigtigt kunde forklare det. Jeg vilde reise hen til ham, om han end boede aldrig saa langt borte. Men de Rejsepenge vil jeg kunne spare, saalænge jeg lever. — Da vi hver Dag og hver Time gjør Brug af vor Taleevne, saa mærker vi ikke, hvad vi eier i den. Jeg har kjendt en Iyg, som ikke kunde tale i flere Maanedes. Hvor han anstrenge sig, og hvor han fægtede med Hænderne! Og intet kom frem, skjøndt man kunde se paa ham, at han havde meget paa Hjerte, før han døde. Han magtede heller ikke at skrive stort op, det var ogsaa for besværligt. Hvor ofte sagde jeg ikke dengang til mig selv: „Gud ske Lov og Tak, at jeg kan tale!“ I tænker vist det samme. Ubetvungen har Menneskene en Hølelse af, hvilken herlig Gave Taleevnen er, nemlig da, naar En, som kan det, holder en Tale. Det vil nu ikke sige, at Ordene kommer frem uden Stans efter hinanden ti, tyve Minutter eller længere, flydende som Vandet af en Kende, men at der ligger noget i Ordene, som gaar over i Tilhørers

Dinene vaade, eller ogsaa bliver de trange og kolde om Hjertet, de ghyser og onsker: gid vi var borte, langt borte. Det evige Livs Ord, som saa ofte har grebet og trostet os, er fra først af bleven taalt, saa Tilhørerne forfærdedes derved. Talegaven er en herlig Guds Gave. At have hundreder af Mennesker i sin Magt, at fastholde dem ved usynlige Traade og vid: saa edes tænker og føler I nu, dette vil I nu, — det er storartet. Med god Grund har ikke mange Mennesker faaet denne vidunderlige Gave. Alligevel er den allerede ofte bleven misbrugt til at fremkalde Brede, Had og Misundelse, Oprør og Opstand. Mange lider af Talehyge. De er ved enhver Veilighed fylde med Taler ligesom en Tønde. Vær forsigtig og kom ikke for nær Spundet! ellers springer det af, og saa slyder det. Det nytter slet ikke at ville stanse Strømmen. Det render og render, som om det vilde drukne alt, indtil Tønden er tom. Hvad siger I til en Talefat? den kunde blive ret inbringende. „Naar hun engang er død, faar man slaa Munden extra ihjel paa hende.“ Det var grovt, ikke sandt? men grovt er ofte sandt. De ordknappe Mennesker, hvem man maa pine hvert Ord ud af, er ubehagelige. Men de er mig tusinde Gange kjerere end de utaalelige Ordghedere, hvis Mund gaar som en Kassekær. Hundrede Ord i Minuttet, uden at der i ti af dem er en Smule Forstand eller Vid, næsten lutter hule Nødder, Tinnhytter, der er prægede med Daarens Baaben, Narrekappen, istedet for med Fornu:ens guddommelige Baaben. Eller der er vel endogjaa Dandskab og Bagvaskelse i femti af de hundrede Ord. Man sladrer, gennemhegler og bagtaler hverandre ved Kaffeopperne som ved Vin- og Olglasene; baade det svage og det stærke Kjøn er lige gode. Og Folk? De holde meget af at høre paa det, maa:ke vi alle? Det er en af Menneskets ynkelige Sider, at Næstens, ja endog Vennens Feil og Ydmygelse hemmelig voldes ham en vis Glæde. Derfor klør ogsaa Ørene paa d. m., naar en rigtig Dretuder, en ovet Sladbertaste lukker op sin Pose, fuld af flette Nyheder og priser sin Vare: „Har De allerede hørt det?“ „Ved De det ikke endnu?“ „Tænk Dem blot!“ Hvorfor bliver det gode hos andre ikke fremhævet og omtalt ligesaa meget: at nogen har vist sig ædel, er særlig tro i sit Kald, opdrager sine Børn godt, vaager over Tugt og Sædelighed, holder Husets Ære ubesmitet? Det synes Folk ikke om. God og fuldkommen er man selv. Derfor maa mangt og meget opdages, Smaa:ting forstøres, det virkelig gode mistænkeliggjøres. Jo værre, jo bedre. En Thy er et skjændigt Menneske. Men for en saadan kan man sikre sig ved Vaas og Slaa. En Bagvasker er endnu langt skjændigere. Man ved ikke, hvor han vil afslyde sine Bile. Og vidste man det, saa kunde man dog ikke binde Munden til paa ham. Ja selv om man kunde, saa vilde han dog hvilsle gennem Torfladet. Kun en Hængelaas og Rættens Segl paa hver Side deraf kunde hjælpe. Men man maatte da først have faaet fat paa Mennesket med den giftige Tunge. Naar hver Bagvasker sit en liden Vjelde hængt om Halsen, hvilken Klungslang vilde Taler nogen saaledes, saa klarer det op for dem, der hører det; det er, som om der blev tændt et Lys inden dem, eller der fæ:er noget hen over Ansigtterne som Aaglimt, indtil Væsteren endelig bryder løs som en rullende Torden, eller Tilhørerne bliver rørt, en varm Følelse opfylder dem og gjør

der da ikke blive! Vilde ingen af os komme til at bære en? — Det lyder underligt, men er dog sandt, at Tungen løber løbsk med mangt et Menneske, med et vorent, fornuftigt Menneske ligesom Hesten med Boguen. Han ved slet ikke af alt dette, som han siger. „Det har jeg ikke sagt.“ Men du har med dine egne Øren endnu igaar hørt det af hans egen Mund. Det er en Skam, at et Menneske staar saaledes under Tungens, dette lille Vems Trældom. Fordi den kan blive saa uregjerlig, har Vorherre vel anvist den sin Plads i Munden, ligesom man sætter et vildt Dyr i Bur, og han har desuden endnu sat et Gjerde, Tænderne, omkring den. — Onde Ord er ikke blot farlige for den, som hører dem, fordi de kræmper, forfører og opegger ham, men ogsaa for den, der udtaler dem. En farlig Forbryder bekjende for Keiten, at han sandsynligvis ikke vilde have begaaet sin Udaad, dersom der ikke ved en eller anden Veilighed var undsluppet ham et Ord om den. Fra dette Dieblik af besluttede han at begaa Forbrydelsen; i Begyndelsen veg han tilbage ved Tanken derpaa. Ordet tilskynder til Handling, indgyder Mod. Men al vor Tale kommer fra Hjertet. Det er den dybe Brønd, af hvilken Talen øses. Hvad Hjertet er fuldt af, løber Munden over med. Den, som vil tamme sin Tunge, maa først lære at beherske sine Tanker. Tungen kan intet Menneske tamme, selv om han var istand til at tamme de vildeste Dyr. For at kunne det, behøver han Hjælp fra oven. Lutres Hj:rtet mere og mere, saa vil det samme og ogsaa være Tilfældet med Talen. Da er det en Fornøelse at høre en tale og selv tale med. Der falder mangt et godt Ord, og et godt Ord finder et godt Sted. Gode Ord er ligesom Planterne i Haven, som kan overvintre. De visner og synes at være døde, men om Vaaren spirer de paany frem, grønnes og blomstrer. Mangt et godt Ord af et ædelt Menneske faar maa:ke Liv igjen efter ti, tyve Aars Forløb. Derfor vær forsigtig med Eders Tale! Vær forsigtig for Eders egen Skyld, for at den onde Tunge „ikke skal besmitte Eders ganske Væ:eme og sætte Slægt efter Slægt i Brand.“

Husk den gamle Recept: „Den, som vil elske Livet og se gode Dage, skal stille sin Tunge fra ondt og sine Læber, at de ikke taler Svig.“

Cedertræet paa Libanon.

Af Bibelen ser vi i 1ste Kongernes Bog, 5. Kap., at da Salomon skulde bygge Herren et Tempel, henvendte han sig til Hiram, Konge i Sidon, med Bøn om at levere Cedertræer til at bygge det af. Desforuden finde vi Libanons Cedre omtalte og prisete for sin Skjønhed paa andre Steder i Bibelen. Det var dog ikke alene Joderne, som forstode sig paa Cedertræets Værd; vi finde det ligesaa høit skattet af andre Oldtidsfolk. Det berømte Diana's Tempel i Ephesus skal saaledes for den væsentlige Del have været bygget af Ceder.

Libanon-Cederen er et Naaletræ og har som saadant nogen Lighed med vort Hjemlands Grantræer, men afsøger fra dem især ved sin bethdelige Størrelse. Hvad Høiden angaar, er denne dog ikke saa bethdelig, da den sjældent overstiger 80 Fod, hvorimod Kronen opnaar et anseeligt Omfang, hvis

Gjemmensnit endog hos frit-staaende Træer overgaar Høiden. Kronen har en saa afrundet Form, at Træet faar Lighed med en udslaaet Paraply. Et saadant Træ er et af de vakreste Syn, som Planteverdenen byder. Cedereens Ved er af rødlig-hvid Farve, er let at bearbejde og er af en stor Værdighed.

Det er fuldkomment sikkert, at Libanon i Oldtiden var bevoxet af Cedere, men denne herlige Pryd er forlængst saa godt som forsvunden derfra. Det udartede Folks Barbari har strøget Cederskovene ud af Libanons Historie. Dr. Hooker, som i 1860 besøgte Libanon, fortæller, at han i det Hele kun fandt ni haa Grupper Cedere, hvilke tilsammen ikke talte over 400 Træer. De yngste af disse, antog Hooker have spiret mindst tusinde Aar før Kristi Fødsel. Denne lille Ceder-Bestand bliver bevogtet af Opvandsmand, tildels for at hindre de Rejsende, som besøge Libanon, fra at beskadige Barken ved at skjære sine Navne i dem. Unge Cedere kunn: ikke vokse op uden Beskyttelse, idet de talrige Hjorde af Gjæder og andre Husdyr stadigt afbide de unge Planter.

Cederen er et af de smukkeste Prydtræer og finder ofte Anvendelse som saadant i Vest- og Syd-Europa. Det mest bekendte af disse staar i Paris, hvortil det i Aaret 1834 førtes fra Libanon af den berømte Botaniker Thouinfort.

Det er ikke muligt at afgjøre, om Oldtidens Forfattere altid mene Libanon-Cederen, naar de tale om Cedertræ, thi foruden den er der ogsaa andre Cedertræer, ja, endogjaa Populætræer, som betegnes med dette Navn. En af Cederarterne har nogen Lighed med Libanon-Cederen, men adskiller sig fra denne ved en mere pyramidal Krone og meget mindre Kongler, der ved Modningen falde istykker, medens Konglerne hos de andre to, især hos Libanon-Cederen, ere meget faste og vanskelige at faa istykker, selv om man maa anvende Vold.

Har du Tid til at tænke paa din Sjæls Frelse?

En fornuft Mand's Kone meldte sig hos sin Prest til Deltagelse i det hellige Nadvermaaltid. „Deres Mand vil vel ogsaa tage Del d'eri?“ spurgte Presten. „Nei,“ svarede hun, „min Mand har saamange Forretninger, at han fra Morgen til Aften ikke har et Minut tilovers til at tænke paa sig selv!“ — „Det er meget ilde,“ vedblev Presten; „men vilde ikke hans Tjener, som fra Morgen til Aften udfører hans Befalinger, fulgte ihjel, dersom han ikke dagligt fik en halv Times Tid, hvori han kunde tænke paa sig selv og spise sig mat? Saaledes maa og enhver Kristen søge Næring i Kristo for sin Sjæl, at han ei skal forsmægte evindeligt!“

Luk. 6, 25. Ve Eder, I som ere mætte; thi I skulle hungre!

Ideen om Postfrimærker er langt ældre, end man almindeligvis har troet, men Rowland Hill er, som bekendt, den, som i den nyere Tid indførte det billige Postfrimærke-System, hvilket tog sin Begyndelse 1842 eller 43. Det tog adskillige Aar, forinden dette System kom nogenlunde i Orden. Historien lærer os imidlertid, at de gamle tydske Pher Turn og Taxis (?) havde et Slags Postfrimærke-System, som af en eller anden Grund blev opgivet. Det første mo-

delne Postfrimærke kom først i Brug i England enten 1842 eller 43. I 1842 efterlignede Postmesteren i New Haven, C. A. Mitchell, det engelske Postfrimærke hvilket var i Brug indtil 1847, da de For. Staters Regjering udstedte de første Postfrimærker, nemlig 5 Cts. Frimærker, af en lysebrun Farve og med Franklins Portrat, samt 10 Cts. Frimærker, af graa Farve, med Washingtons Portrat—Frankoen paa et 2 rev var nemlig dengang fem eller ti Cents, i Forhold til Afstanden. I 1851 udstedtes sex forskjellige Frimærker: det ble 1 Cts. Frimærke med Ordene: „U. S. P. O. Despatch. Prepaid, one cent;“ det ble 2 Cts. Frimærke med Franklins Portrat; det ble 3 Cts. Frimærke med Washingtons Portrat; det chokoladefarvede 5 Cts. Frimærke med Jeffersons Portrat; det grønne 10 Cts. Frimærke med Washingtons Portrat og tretten Stjerner i en Halvkrans og det sorte 12 Cts. Frimærke, ogsaa med Washingtons Portrat, 24, 30 og 90 Cts. Frimærker bleve senere seiede til; det første og tredje af disse var forsynet med Washingtons Portrat, det andet var orangegul med Franklins Portrat.

Judkomne Bidrag til Lutheran University.

Samlet i Harstads Menigheder: T. G. Dahl, Portland \$10.00, Georg Fesvog \$1, Joachim Weltzin \$10.00, Peder D. Jugebo \$1.00, Mrs. Marit Hefken \$5, Miss A. Hefken \$0.50, Nicolay Hefken \$0.50, Carl E. Rue \$1, D. N. Hefken \$18.00, N. N. Hefken \$2, N. D. Nelson \$25.00, N. T. Kraabel \$10.00, Prof. J. G. Halland \$5, John Flittie \$5, Peder Eliasen \$0.50, Even Evens \$25.00, P. D. Morstad \$5.00, D. P. Morstad \$10.00, O. E. Hanan \$20.00, Iver Varsen \$10, D. Nasland \$5, V. Skraattegaard \$5.00, Aslag Nelson \$0.50, Andrew Hanson \$10.00, Anton Vinje \$2, D. P. Bakke \$5, S. C. Evenson \$10.00, John D. Rindahl \$5, Claus S. Sulland \$2, Erik Thompson \$1, Ole Opjahl \$1, Ole Sætra \$5, Miss Maren Sætra \$2. I Pastor Opplids Kald: Ole Jensen \$3, P. P. Sponheim \$2.00, Erik Tustedal \$1, Katharine Wambheim \$2, S. D. Dignejs \$5, E. Cultom \$2, T. R. Tebiason \$1.

Ved Pastor P. H. Kognlie, fra Franklin Kvindeforening, Del af Bidrag \$3.00.

Gaade.

Det er Noget, der kan sendes over Sø og falken Vand,
Ogsaa noget, der kan bringes let igjen fra Mand til Mand;
Det er ikke Guds og Gulds, ikke Blomster eller Sang,
Har dog Vægt og Værd og selfomt glædet Hjerte mangan Gang.

Dagligdags vi faa det Alle, skænke hyppigt det igjen;
Men med Forskel dog det gives, — sundom mindst til bedste Ven —;

Tidt med Alhjt, tidt med Fryd, tidt med toungen Venlighed,
Gjælder Meget, gjælder Livet, est r Folk og Tid og Sted.

Oplosning paa Gaade i Nr. 6.

Mistanke — Omtanke.

Tacoma Building & Savings Association

Spare-Bank,

Theaterbygningen Hjørnet af C og 9de Strs.

Åber daglig fra Kl. 10 til 3.

Åbnerdag fra Kl. 10 til 1 og 6 til 8 Aften.

Indbetalt Kapital \$100,000.

L. E. Post, President.

E. H. Hatfield, Vice President.

P. V. Caesar, Kasserer.

J. Le. B. Johnson, Assist. Kasserer.

Betaler 6 Procent aarlig Rente paa Spare-Indskud.
Renten krediteres kvartalsvis.

Ward T. Smith Company.

Incorporated April 10th, 1891.

Capital Stock Paid up, \$100,000.

Room 505 California Building.

TACOMA, WASH.

Ward T. Smith Co. eier og sælger alle Votter rundt
Lutheran University. Votterne sælges for 100
Dollars pr. Vot, 25 x 100 Fod, Hjørnelotter koster \$25
extra og sælges kun i Forbindelse med de 3 nærmeste Votter.
Betalingstilfældene er: mindst 10 pr. Ct. Kontant og 5 pr. Ct.
hvor Maaened eller 25 pr. Ct. Kont., 25 pr. Ct. om 6 Maaeneder,
25 pr. Ct. om et Aar og 25 pr. Ct. om 18 Maaeneder, — eller 50
pr. Ct. første Maaened og Resten om et Aar eller 18 Maaeneder.
Er alt betalt inden 6 Maaeneder, kræves ingen Rente, ellers er
Renten 6 pr. Ct. For fuld kontant Betaling gives 5 pr. Ct.
Afslag (Discount) af Kjøbesummen. Recording of Deeds
koster \$1,25 for nogle og 1,50 for andre; en Abstract of Title
koster \$2. Glem ikke at faa disse vigtige Papirer i Orden.

Frank D. Nash,

Lawyer,

Fidelity Building,

Cor. 11th & R. R. Strs.

TACOMA, WASH.

Advokat Nash har bidraget til „Lutheran Universi-
ty” og nu i over et Aar været vor Sagfører. Vi anbefaler
ham paa det bedste, som en særdeles paalidelig og sam-
vittighedsfuld Mand, hvem enhver trygt kan betro sine
Sager til. —

THE LUTHERAN
UNIVERSITY HERALD

udkommer en Gang om Maaeneden og
koster forskudsvis

50 CENTS PR. AAR.

ADRESSE:

“THE LUTHERAN UNIVERSITY HERALD,”

California Building, Room 505,

TACOMA, WASH.

Redaktører: Past. B. Høistad og Past. P. Langseth.

Subskribentsamlere

faar paa 5 betalende Abbonenter den 6te frit.
Send ind straks Penge for en Aargang, 50 Cents.

Skø og Stovler

til billigste Priser og af bedste Sort

hos

S. Olson, 1912 Jefferson Av., Tacoma.

Fresh Spring Stock regardless of Cost

sælges nu. Gaa og se dig ud, hvad du ønsker. Med med
de høje Priser,“ siger S. Olson. Herald anbefaler paa
det bedste.

Entered at the post office at Tacoma, Wash., as second
class matter.